

парична помощ, премия, награда, привилегия и пр., или пък — вследствие принудата. Отъ казаното не тръбва да се разбира, обаче, че всички мъроприятия и отъ всичи стопани, се посрещат съ такова безразличие. Съ посочените примъри искаме да подчертаемъ, само, че много отъ мъроприятията по подобреие нашето земедѣлско стопанство, все още не сѫ станали плътъ и кръвъ на самото население, а му се налагатъ отъ вънъ. Дължи се на обстоятелството, че нѣма една координираност между отдѣлните институти, работящи въ тази област и, че не се поддържа достатъчно жива връзка съ населението и неговите организации. Повечето отъ стопанските организации непроявяватъ никакво творчество и самоинициатива. Животът имъ се поддържа изкуствено — съ инжекции. А тъ биха могли да изграждатъ такава голѣма роля за изграждане материалната култура на населението. Крайно време е да се даде животъ на сѫщите — да имъ се влѣе малко повече кръвъ, като се осмисли и активизира тѣхната дѣйност. Не бива повече творческите сили на народа да дремятъ, заключени въ уставите и протоколите на фиктивни и безжизнени стопански организации. Тръбва да се разбере, че поминъка и живота на селското население може да се подобрятъ само съ неговото безрезервно и активно участие, като се даде най-голѣмъ тласъкъ и подкрепа на организираната обществено-стопанска инициатива, въ лицето на селската община, кооперацията и стопанските и професионални организации, начало съ Земедѣлските камари. Държавата ще тръбва да отстѫпи на сѫщите голѣма част отъ своите функции и задачи, въ връзка съ подобренето на земедѣлието и отраслитъ му, като запази за себе си рѣководната и контролна роля. Принципътъ на децентрализацията и самоинициативата едва ли другаде нѣкѫде има такова колосално значение, както въ земедѣлско-стопанска дѣятелност и политика.

Силно впечатление прави, напоследъкъ, стремежътъ къмъ пълна централизация въ тази област, като рѣководството на почти всички мъроприятия въ областта на стопанството се обсебва постепенно отъ Министерствата и дирекциите въ София, отъ кѫдето се направлява цѣлиятъ стопански животъ. Тази централизация има и нѣкои добри страни, но слабитъ и страни сѫ решително много повече и съ едно твърде пакостно влияние. Самоинициативата и отговорността на областните и мѣстните стопански служби и организации, сѫ сведени до минимумъ, което не може да не се отразява върху количеството и качеството на работата имъ и въобще — върху резултата отъ дадени мъроприятия.

Тръбва дебело да подчертаемъ необходимостта отъ децентрализиране мъроприятията по подобреие земедѣлието и повдигне културния уровень на населението, което